

Sammanfattning från hälso- och sjukvårdsnämnden den 13 juni 2019

Föredragningslista och handlingar:

<https://meetingsplus.vll.se/committees/halso-och-sjukvardsnamnden/mote-2019-06-13>

Hälso- och sjukvårdsnämndens månadsrapport per maj 2019

Verksamhetens nettokostnader för regionen i sin helhet visar för perioden en negativ avvikelse mot budget på 355 miljoner kronor och en nettokostnadsutveckling på 4,4 procent. Skatter och statsbidrag har för perioden ett underskott mot budget på 19 miljoner kronor vilket innebär en avvikelse mot budget på totalt 109 miljoner kronor, finansnettot inkluderat.

I den nya lagen om kommunal redovisning som gäller fr o m 1 januari 2019 ska finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring, värderas till verkligt värde i redovisningen. Detta innebär att förändringar i pensionsportföljens marknadsvärde får en direkt påverkan på regionens resultat.

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar ett underskott mot budget på 261 miljoner kronor efter årets första fem månader. Nettokostnadsförändringen uppgår till 4,6 procent. Personalkostnaderna står för hälften av underskottet och uppgår till 130 miljoner kronor. Övriga poster med stora avvikelser är medicinskt material, läkemedel och utomlänsvård.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att godkänna den ekonomiska rapporten per maj 2019.

Uppdrag gällande övertagande av service läkemedelsförråd i egen regi – återrapportering

Landstingsstyrelsen gav i december 2018 i uppdrag åt läkemedelscentrum att överta service av läkemedelsförråd i egen regi under förutsättning att det kunde ske kostnadsneutralt.

Från och med regionbildningen den 1 januari 2019 tillhör läkemedelscentrum organisatoriskt hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde och är nu organiserat i tjänstemannaorganisationen under hälso-och sjukvårdsdirektörens stab.

Läkemedelscentrum har fördjupat den ekonomiska analysen av ett genomförande av service av läkemedelsförråd i egen regi. Den sammanfattande bedömningen är att övertagning av service av läkemedelsförråd i egen regi med anställd personal såsom receptarier och apotekare kommer högst sannolikt inte vara kostnadsneutral. Uppdraget inte kommer gå att genomföra med kostnadsneutralitet utan riskerar att generera administrativa merkostnader i samband med internutbildning, resor samt utökade lokalkostnader.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har med anledning av detta beslutat att tjänsten service av läkemedelsförråd ska upphandlas även fortsättningsvis.

Primärvårdsmottagningen i Jörn

Hälsogemenskapen i Jörn lämnade under 2018 in en förtida uppsägning av vårdavtalet med

Västerbottens läns landsting. Landstingsstyrelsen beslutade därför i september 2018 att säga upp avtalet med Hälsogemenskapen i Jörn, inom hälsoval Västerbotten, att gälla från och med den 1 oktober 2018.

Från och med den 1 oktober 2018 finns en begränsad filialverksamhet i Jörn som drivs via Bolidens hälsocentral. Landstingsstyrelsen beslutade den 30 oktober 2018 att Bolidens hälsocentral får ersättning med 500 000 kronor per år så länge som hälsocentralen ansvarar för området och bedriver filialverksamhet. Utvärdering av filialverksamheten skulle göras senast den 1 april 2019.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat:

- Att utifrån nuvarande behov förorda en fortsatt drift av en filial till Bolidens hälsocentral i Jörn med begränsat öppethållande och distriktssköterska under villkor att hälsocentralen fortsatt får ersättning för litenhet för att finansiera filialen.
- Att söka innovativa samverkanslösningar såsom samhällsrum med andra aktörer för att få ned verksamhetens kostnader och säkra upp verksamhetens drift.
- Att om ersättning för litenhet upphör och/eller lösningar med andra aktörer inte blir aktuella lyfta frågan igen.
- Att till regionala utvecklingsnämnden ställa fråga om utredning av tillgång och tillgänglighet till kollektivtrafik till och från regionens hälsocentraler.
- Att kommunicera till berörda verksamheter och Jörns upptagningsområde vilka tjänster filialen kan utföra och vilka som tillhandahålls av hälsocentralen.
- Att följa upp verksamheten på nytt i samband med bokslut för 2019.

Etablering av ny hälsocentral i de östra delarna av Umeå

Dialog har förts om behov av ytterligare hälsocentral i östra delarna av Umeå. Orsaken är befolkningsökningen i området.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att ge utskottet för primärvård och tandvård i uppdrag att bevaka frågan gällande en nyetablering av en hälsocentral i Umeå. Åtterrapporering ska ske löpande i nämnden med ett inriktningsbeslut i februari 2020

Yttrande över uppföljande granskning av landstingets budgetprocess

Landstingets revisorer har granskat av landstingets budgetprocess och lämnat över den till regionstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden.

Av granskningen framgår att landstingets verksamheter de senaste åren haft en hög kostnadsutveckling och redovisar återkommande underskott. Budgeten har inte i tillräcklig grad fungerat som ett styrinstrument. Av granskningen framgår att det både på politisk nivå och verksamhetsnivå funnits kännedom om orsakerna till de ekonomiska avvikelserna.

I sina budgetar för 2018 och 2019 beslutade styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden om olika åtgärder för att effektivisera i verksamheten och bromsa kostnadsutvecklingen. Hälso- och sjukvårdsnämnden påtalade att ytterligare effektiviseringar inte var möjligt utan att dessa skulle få betydande negativa konsekvenser för hälso- och sjukvården.

När en verksamhet avviker mot budget ska chefen enligt ekonomidirektörens riktlinje för verksamhetsplanering kommunicera med sin närmaste chef och vidta nödvändiga åtgärder.

Revisionens bedömning är att det finns ett system för att kommunicera avvikelser med närmaste chef. Till följd av att det saknats en tydlig styrning för prioriteringar har en effekt blivit att styrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och ledande tjänstepersoner accepterat avvikelser utan att detta fått några synbara konsekvenser.

Revisionens bedömning är att styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden i

budgetarbetet inte tagit hänsyn till kända kostnader och tidigare årsresultat i tillräcklig grad

Revisorerna ger följande rekommendationer till hälso- och sjukvårdsnämnden att säkerställa:

- Ta tillräcklig hänsyn till behovsutveckling och krav på kostnadsreduceringar baseras på identifierade möjligheter att reducera kostnaderna.
- Skapa förutsättningar för ändamålsenliga prioriteringar.
- Se till att det finns dokumenterade riskanalyser för budgetprocessen.
- Se till att det finns dokumenterade uppföljningar av budgetprocessen.
- Skriv till fullmäktige med förslag på åtgärder som nämnden anser att den inte klarar i sitt uppdrag från fullmäktige.

I nämndens yttrande beskrivs de åtgärder som genomförs och planeras för att förbättra och utveckla budgetprocessen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att skicka yttrandet enligt det upprättade förslaget.

Yttrande över uppföljande granskning av insatser för att minska beroendet av hyrpersonal

Revisionskontoret har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Västerbottens läns landsting granskat dåvarande landstingsstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämndens insatser för att minska beroendet och nå det satta målet om oberoende av inhyrd personal senast den 1 januari 2019.

Revisorerna har med anledning av granskningen lämnat följande rekommendationer till nämnden:

- Se till att det för primär- och sjukvårdens basenheter finns anpassade mål och metoder för arbetet med ett oberoende av hyrpersonal.
- Se till att nämndens samtliga basenheter gör återkommande riskanalyser för arbetet med att nå ett oberoende av hyrpersonal. Detta krav bör gälla alla basenheter och inte endast de som för tillfället är beroende av hyrpersonal.
- Kräv regelbunden återrapportering om vilka aktiviteter som är genomförda, vilka som fungerar väl och vilka som inte ger lika god effekt.
- Se till att orsakerna till att basenheter inte når upp till mål om oberoende av hyrpersonal blir analyserade. Utifrån detta underlag bör nämnden besluta om nödvändiga åtgärder i syfte att uppnå de mål som nämnden beslutat för arbetet med att nå ett oberoende av hyrpersonal.
- Se till att beslut om att anlita bemanningsföretag endast fattas av de som har befogenhet enligt nämndens delegationsordning.

I nämndens yttrande framgår bland annat att arbetet inte längre bedrivs i projektform utan är en del i det ordinarie linjearbetet och följs upp som en del av ordinarie verksamhetsuppföljning.

Målsättningen att kunna bli oberoende av hyrpersonal ska ses som en del av det pågående arbetet med att förbättra patientsäkerheten, skapa bättre kontinuitet och arbetsmiljö samt minska regionens personalkostnader.

Hälso- och sjukvården utgår ifrån SKL:s definition av oberoende, det vill säga max två procent av personalkostnaden. I Region Västerbotten gäller målet för hälso- och sjukvården totalt och inte för en enskild verksamhet. Hela hälso- och sjukvården inom Region Västerbotten har inte kunnat uppnå målet fullt ut fram till projektperiodens slut. Det kan dock samtidigt konstateras att sjukhusvården i princip lyckades nå till tvåprocentsmålet samtidigt som delar av primärvården fortsatt har stora utmaningar för att lyckas med målsättningen om oberoende.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att skicka yttrandet enligt det upprättade förslaget.

Deltagande i kurser och konferenser

Arbetsutskottet utser på delegation vem eller vilka som ska delta i aktuella kurser och konferenser. Förtroendevalda som utses att delta i kurser/konferenser har rätt till ersättning i enlighet med bestämmelserna om arvoden till förtroendevalda.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att presidiet i utskottet för primärvård och tandvård deltar vid de nationella primärvårdsdagarna den 1-2 oktober 2019

Tilldelningsbeslut för upphandling av diabetestekniska hjälpmedel

Hälso- och sjukvårdsnämnden fastställde per den 23 maj 2019 § 82, ett tilldelningsbeslut för upphandling av diabetestekniska hjälpmedel. Med anledning av att en utsedd leverantör meddelat att de inte kan leverera preciserad vara i enlighet med tilldelningsbeslutet behöver ett förnyat tilldelningsbeslut fattas utan beslut som berör den preciserade varan. Förslag över val av leverantör har upprättats. Anbudssekretess råder varför förslag till beslut presenteras vid sammanträdet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att leverantör för diabetestekniska hjälpmedel utses enligt förslag i bilaga till protokollet.

Utbudsminskning inom tandvården – förlängt revisionsintervall för gruppen 16–23 år

Sedan 2010 tydliggörs tandvårdens uppdrag i en uppdragsbeskrivning och medföljande ersättningsram. Uppdrag för 2019 beslutades av hälso- och sjukvårdsnämnden vid nämndens möte december 2018. I uppdraget regleras bland annat hur allmäntandvård för barn och ungdomar skall bedrivas, se bilaga 1.

För barn och unga, samt vuxna som får sin regelbundna tandvård utförd av folktandvården, gäller följande tidsgränser för intervall mellan besök med klinisk undersökning och behandling, som för barn och ungdomar 3–15 år är 24 månader och för unga vuxna 16–23 år 30 månader.

Som en åtgärd för att förbättra regionens ekonomi föreslår tandvården att tidsgränsen för 16–23 åringar med låg sjukdomsrisk förlängs till 36 månader. Detta innebär att 2 300 unga vuxna inte kommer att kallas för sin planerade undersökning hösten 2019 utan att den förskjuts till våren 2020.

Denna åtgärd innebär att vuxna betalande patienter kan erbjudas tid för undersökning, en åtgärd som genererar förhöjda intäkter på cirka 5 miljoner och minskar de förseningar som idag finns inom vuxentandvården i stora delar av länet. Dessutom kommer unga tandläkare få större möjlighet att utföra vuxentandvård, något som är mycket efterfrågat och som är en viktig del i deras kliniska utveckling

Denna åtgärd kräver att beslut tas om att tandvården kan frångå de krav som finns i 2019 års uppdragsbeskrivning men också att det förlängda intervallet permanentas i 2020 års uppdragsbeskrivning. Regionstyrelsen ansvarar för tandvården och fattar beslut om uppdraget och eventuella förändringar i uppdragsbeskrivningen. Hälso- och sjukvårdsnämnden lämnar över förslag om reviderat uppdrag om förlängt revisionsintervall för ungdomstandvård till regionstyrelsen att ta ställning till.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att rekommendera regionstyrelsen att besluta att lägsta längsta tidsgräns mellan två undersökningar för friska unga vuxna i gruppen 16–23 år förlängs från 30 till 36 månader under 2019 samt ingår i uppdragsbeskrivningen 2020.